

A Fővárosi Ítéltábla az Őszy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Őszy Tamásügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. Czeglédy Ügyvédi Iroda(címe; ügyintéző: dr. Czeglédy Csaba ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. február 4. napján kelt 70.P.25.630/2014/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében az alperes internetes portálján, valamint a ... oldalán ... napján „...” címmel megjelent írásban közöltek miatt annak megállapítását kérte, hogy az alperes a sérelmezett valótlan tények állításával, illetve híresztelésével megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperest kötelezni 500.000 forint sérelemdíj és annak jogsértéstől számított kamatai megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 forint perköltséget.

Megállapította továbbá, hogy a le nem rótt 36.000 forint illeték az állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, 2:44. §-át, a 2:45. § (1), (2) bekezdéseit, a 2:51. § (1) bekezdését, 2:54. § (1) bekezdését, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. tv. (Mttv) 136. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 13. számú állásfoglalását.

Az elsőfokú bíróság a felperes személyes érintettségét megállapíthatónak vélte azért, hogy ha az alperes azt állította, hogy a ..., mint a közszolgálati televízió dolgozója hazugsággyáros, akkor ezzel

azt is állítja, hogy a közszolgálati televízió műsorait megrendelő szervezet is hazugsággyáros.

Abból indult ki, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása bizonyíthatósági teszt alapján történhet, mely alapján azt kell vizsgálni, hogy a sérelmezett közlés valósága, vagy valótlanága objektíve bizonyítható-e. Az alperesi kifejezéseket megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy a bizonyíthatósági teszt alapján egyik sérelmezett közlés sem minősül tényállításnak. Adott személy nézőpontjából, értékítéletétől függő vélemény az, hogy a közmédia hazug-e, azaz hazugsággyárosnak nevezhető-e a műsorokat gyártó és a közszolgálati televíziót finanszírozó szervezet. Megítélés kérdése továbbá, hogy egy adott riport megvágása hírhamisításnak minősül-e vagy sem. Az azzal kapcsolatos nézetek kifejtése is értékítélet kérdése, hogy a közmédia a kormány által irányított-e vagy sem.

Kitért arra is, hogy a közmédiát finanszírozó szervezet közszereplő, ezért a tevékenységéről alkotott véleményekkel kapcsolatosan fokozott tűrési kötelezettsége van. A véleménynyilvánítás szabadsága a közmédia bírálhatósága terén nem korlátozható.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát.

Elsősorban arra hivatkozott, hogy a felperes független szervezet, a rá vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a működése, tevékenysége során egyéni érdekek és célok szolgálatát nem valósíthatja meg, kizárólag a közszolgálati feladatok ellátására hivatott.

Álláspontja szerint a hírhamisító, hazugsággyáros, irányított média kifejezések nem vélemények. Az elsőfokú bíróság a további indokolási kötelezettségének nem tett eleget abban a tekintetben, hogy milyen érvek alapján minősítette véleménynek a felperes számára bántó kifejezéseket. Az elsőfokú bíróság nem érintette ítéletében a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatban foglaltakat, mely szerint különbséget kell tenni a véleménynyilvánítás határainak megvonásainál az értékítélet és a tényközlés között. A véleménynyilvánítás szabadsága e szerint nem feltétlen a tényállítások vonatkozásában, mivel az alkotmányos védelem nem vonatkozik a tények valótlan közlésére. Kiemelte továbbá, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha foglalkozásánál, hivatásánál fogva kötelezettsége lett volna a tények valóságtartalmának vizsgálata. Megítélése szerint, ha konkrét esetet és körülményeket vizsgáljuk a sérelmezett kifejezések alkalmasak a személyiségi jog megsértésére.

Valamennyi alperesi állítás aaptalan, mivel semmilyen bizonyíték nem támasztja alá azokat, sem a felperessel, sem ... szemben nem indult semmiféle szakmai, etikai vagy egyéb eljárás. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a közlések valóságtartalmát, pedig ennek médiaszakmai szempontból is meg kellett volna történnie. Vizsgálhatta volna, hogy a médiában a sajtótermék vágása milyen szakmai szempontok szerint történik, hiszen a riportok vágása mindennapos e szakmában és erről az átlagolvasónak, illetőleg az átlagnézőnek is tudomása van.

Az elsőfokú bíróság nem tisztázta az ítéletben a közszereplő fogalmát, illetőleg azon szempontokat, ami alapján a felperest közszereplőnek minősítette. Amennyiben a felperes közszereplő, úgy szükséges a politikai közszereplők körétől elkülöníteni. Bírósági gyakorlat alapján a közéleti közszereplőket ugyanúgy megilleti a jóhírnév védelme, mint bármely más személyt, függetlenül a közszereplői minőségtől.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azon állásfoglalásával, mely szerint a felperesi alap közszereplőnek minősülne. A közszereplő kategóriája alapvetően természetesen személyek egy bizonyos csoportjára vonatkoztatható, mégpedig azokra, akik tevékenységüknél fogva a közvéleményt jelentős mértékben befolyásolni képesek. A felperesi szervezet kategorizálására sokkal inkább alkalmazható a közfeladatot ellátó szervezet megnevezés. Az ilyen szervezetnek a közszereplőséggel azonosan van ugyan közvetett befolyásoló ereje, de az ilyen szervezetek esetében a tevékenységnek a köz érdekében való ellátása és ennek a tevékenységnek közpénzből való végzése a hangsúlyos. A személyiségi jog védelmi perekben ezeknek a besorolásoknak annyiban van jelentősége, hogy az ilyen jellegű személyek, illetőleg szervezetek esetében az is vizsgálendő, hogy mennyiben korlátozott a személyiségük védelmi lehetősége. A szervezetek esetében a személyiségi jogvédelem eleve korlátozott, mivel nem minden törvényben nevesített, vagy nem nevesített személyiségi jog érvényesítésére jogosultak, mert egyes személyiségi jogok védelme kizárólag a természetes személyek esetében vetődhet fel. Másrészt a személyiségi jogokkal szoros összefüggésben álló alapjogok érvényesítése esetén a közfeladatot ellátó szerv alapjogi jogalanyisága bizonyos esetekben kizárt.

A felperes által sérelmezett közlések esetében az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy valamennyi sérelmezett közlés az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerinti véleménynyilvánítás szabadságának oltalma alatt álló vélemény tartalmának minősül.

Ennek megállapítására helyesen alkalmazta az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) gyakorlatában kifejlődött bizonyíthatósági tesztet [EJEB, Lingens kontra Ausztria (9815/82), 1986. július 8.; 42. bekezdés].

Az Alkotmánybíróság az felperesi fellebbezésben hivatkozott 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában elsősorban arra mutatott rá, hogy az alkotmányos védelem tekintetében nincs különbség a tényközlő és az értékítéletet kifejező vélemények között. Különbséget olyan értelemben jelölt meg, hogy a tényállítások esetében a véleménynyilvánítás szabadságának határai máshol húzódnak, mint az értékítéleteknél, melyeknél a tárgyalt jogosultság jóval feltétlenebb. Azt fejtette ki továbbá, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem vonatkozhat a tények meghamisítására [36/1994. (VI. 24.) AB határozat; III.2.].

A véleménynyilvánítások között szereplő hírhamisító kifejezés tényállító jellegű, de bizonyos korábbi események minősítésére vonatkozott. Ezek az események azonban valós történések voltak. A Fővárosi Ítéltábla már több ízben állást foglalt a ... személyéhez köthető cselekmények minősítéseivel kapcsolatban. Mind a ... sajtótájékoztatójáról készült felvétel megvágása, valamint ... képmásának kiretusálása tényei alapján a tevékenység hírhamisításnak jogsértés nélkül értékelhető.

Megfelelően foglalt állást az elsőfokú bíróság a bizonyítási teszt alkalmazásával abban, hogy a felpereshez köthető tevékenységnek hazugsággal való jellemzése, illetve a köztévé hazugsággyárosnak minősítése értékítélet a médiaszolgáltatási tevékenység vonatkozásában. Ugyanilyen értékítélet a közmédia kormány által irányított volta is. Ezen kifejezések alkalmazásával kapcsolatosan olyan ténytörvényszerűre szorító bizonyítás nem lehetséges, mint a fenti esetben, mert az értelmezésnél kizárólag szubjektív szempontú vizsgálat végezhető.

Valótlan tényközlés hiányában jogsértés nélkül következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes nem sértette a felperes jóhírnevét [Ptk. 2:45. § (2) bekezdése].

Az alperes a másodfokú eljárásban pernyertes lett, de a tárgyaláson nem jelent meg és fellebbezési ellenkérelmet sem terjesztett elő, ezért a másodfokú bíróság perköltséget nem állapított meg a részére.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2016. január 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő